

Datum

29 augustus 2023

Onderwerp

Inbreng VNG voor extra PV VC SZW di. 5 sept. over controversieel verklaren

Geachte leden van de vaste Kamercommissie SZW,

U vergadert op 5 september over de groslijst van al dan niet controversieel te verklaren zaken met een keur aan brieven, nota's en wetsvoorstellen.

In onze [brief van 9 juli met het IPO en Unie van Waterschappen](#) hebben wij u opgeroepen te voorkomen dat Nederland stil komt te staan. De decentrale overheden hebben de ruimte nodig om besluiten te kunnen nemen die nodig zijn om dit land draaiend te houden.

De lijst met grote maatschappelijke opgaven die vragen om doortastend optreden is groot. Denk daarbij aan het grote tekort aan betaalbare woningen, de noodzakelijke klimaatopgave en energietransitie, de opgave in het landelijk gebied en het versterken van bestaanszekerheid van kwetsbare mensen. De uitvoerbaarheid is daarbij geen gegeven; aandacht hiervoor is een cruciale randvoorwaarde.

Als decentrale overheden willen wij blijven werken aan de vooruitgang van Nederland. Stilstand is echt onverantwoord; dat schaadt de belangen van onze inwoners.

De VNG vraagt uw commissie daarom om de volgende deze voor gemeenten cruciale onderwerpen niet controversieel te verklaren en geeft advies over andere, niet minder belangrijke, onderwerpen.

- **Bestaanszekerheid: voorkom armoede**

Steeds meer mensen lukt het niet om rond te komen. Het CPB waarschuwde in augustus dat zonder maatregelen het aantal inwoners in armoede kan oplopen tot 1 miljoen. De aanpak van het bestrijden van armoede ligt voor een groot deel bij de gemeente.

Tegelijkertijd moet het rijk het inkomensbeleid op orde brengen door verhoging van het minimumloon en de bijstand, anders blijft het voor gemeenten dweilen met de kraan open. Wij vragen daarbij ook aandacht voor de inwoners van de Caribische gemeenten. De VNG vindt bestaanszekerheid verhogen heel urgent en wil voorkomen dat de verkiezing voor vertraging zorgt. Om ook onze rol hierin goed te kunnen vervullen, vragen wij daarnaast:

- Pak door op het fundamenteel herzien van de Participatiewet zodat werken loont en gemeenten kunnen werken vanuit vertrouwen;
- Ondersteun de kwetsbare groepen in onze samenleving en verhoog middelen voor bijzondere bijstand en middelen voor beschermt werk en sociale werkvoorzieningen.

Daarnaast willen we u meegeven ook te overwegen de volgende punten niet of wel controversieel te verklaren:

- Niet controversieel
  - **Kinderopvang:** Agendapunt 6: 36241 - Wijziging van de Wet kinderopvang om aanspraak op kinderopvangtoeslag mogelijk te maken voor Oekraïense ontheemden.
  - **Energietoeslag.** Agendapunt 12: 36839 - Wijziging van de Participatiewet i.v.m. het eenmalig categoriaal verstrekken van een energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen en het verstrekken van een eenmalige tegemoetkoming voor energiekosten aan uitwonende studenten met een aanvullende beurs in 2023. De bestaanszekerheid heeft een enorme klap gekregen door snelle prijsinflatie en hogere energiekosten als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne. Zie ook het rapport van de Commissie sociaal minimum. Bovengenoemd wetsvoorstel is op 3 juli aan de Kamer aangeboden. Een snelle ratificering en toekenning van de energietoeslag 2023 is essentieel om inwoners die niet of bijna niet rondkomen, te ondersteunen.
  - **Kinderbijslag:** Agendapunt 13. 36385 - Wijziging van de Wet langdurige zorg en de Algemene Kinderbijslagwet in verband met de invoering van ambtshalve toekenning en toekenning met terugwerkende kracht van dubbele kinderbijslag bij intensieve zorg.
  - **STAP-budget.** Zie de agendapunt 16 (brief nr. 2023Z13793, brief 30012-155), agendapunt 25 (brief 30012-148, brief 30012-149 en brief 30012-153) en agendapunt 29 (brief 30012-152, 30012-154).
De urgentie is groot om met *Leven Lang Ontwikkelen* aan de slag te gaan. Met de afschaffing van het STAP-budget, is hier geen fonds meer voor. Regionale scholingsfondsen raken op. Om inwoners de mogelijkheid te bieden om zichzelf om- en bij te scholen, is het van groot belang dat een invoeringstoets voor een verbeterd instrument niet uitgesteld wordt.
  - **Statushouders aan het werk.** Agendapunt 16 (brief nr. 32824-389) Brief minister Van Gennip over Uitwerking Plan van aanpak Statushouders aan het werk.
  - **Sociaal ontwikkelbedrijven / beschut werk.** Agendapunt 17 (brief 34352-300) Brief minister Schouten over Sociaal ontwikkelbedrijven en beschut werk.
  - **Inburgering.** Agendapunt 19 en Agendapunt 16 (brief 32824-390). Het is van belang dat afspraken over en financiering van inburgering door kunnen gaan voor een goede uitvoering.
  - **Sociale Zekerheid**
Agendapunt 33: Commissiedebat Uitvoering Sociale Zekerheid. Tweede voortgangsbrief herijking handavingsinstrumentarium (17050-605).
Wetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid. Dit voorstel geeft uitvoerder zoals gemeenten meer mogelijkheden om passend op overtredingen te reageren en rekening te houden met de persoonlijke omstandigheden van inwoners.
  - **Wetsvoorstel Participatiewet in Balans.** Dit pakket van ruim 20 maatregelen bestrijdt acute knelpunten en hardheden in de Participatiewet in afwachting van de noodzakelijke fundamentele herziening van deze wet onder een nieuw Kabinet. Het is voor gemeenten van groot belang dat dit pakket z.s.m. van kracht wordt.
  - **Arbeidsmarktdienstverlening en arbeidsmarktinfrastructuur (Wet SUWI).** De nieuwe structuur zou op 1 januari 2025 in werking treden. Na de zomer zou het

kabinet de Tweede Kamer een brief met de bouwstenen voor de vormgeving en de bijbehorende wetgeving daarvan sturen.

- Wel controversieel
  - **Asbest.** Agendapunt 37 – Brief 25834-189 en brief 25834-189. De asbest benadering is te generiek en een integrale benadering ontbreekt. Minder zorgwekkende soorten asbest verdienen een andere aanpak. Vanuit arbo ingestoken wijzigingen pakken onnodig slecht uit voor andere opgaven (wooncrises/verduurzaming, circulaire vraagstukken). Met kans op vertragingen en hogere maatschappelijke kosten.